

Rokottaminen lähihoitajan vastuualueella, 15 osp

Kuvaus

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asetus rokotuksista (149/2017) 6§ Rokottaminen on 24.4.2024 STM:n päätöksellä muutettu ja asetus on tullut voimaan 1.5.2024. Muutoksessa on lisätty riittävän lääkehoidon osaamisen ja asianmukaisen rokotuskoulutuksen saanut sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittanut lähihoitaja ja lähihoitajan tutkintoa edeltäneen koulutuksen suorittanut perushoitaja. He voivat antaa täysi-ikäiselle rokotuksen 1 momentissa tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena.

STM:n asetusmuutoksen muistiossa (VN/36738/2023) on todettu lähihoitajan koulutuksen sisältävän yleisiä rokottamiseen liittyviä osaamisia kuten lääkkeiden käsittely, injektion anto lihakseen, aseptiikkaa sekä potilas- ja asiakasturvallisuutta koskevia ammattitaitovaatimuksia. Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos (THL) on puolestaan ohjaistanut rokottajan osaamista. Tämä tutkinnon osa antaa osaamista rokottamiseen lähihoitajan vastuualueella huomioiden kansallisen ohjeistuksen ja säädöksen.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella rokotustoimintaa
- kohdata rokotettavan henkilön
- toteuttaa rokotuksia omalla vastuualueellaan
- antaa rokotteita turvallisesti ja laadukkaasti
- arvioida ja kehittää rokotusprosessia

Osaamisen arviointi

Opiskelija suunnittelee rokotustoimintaa

Arvioinnin kohde

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- toimii moniammatillisen työryhmän jäsenenä oman vastuualueensa mukaisesti
- ymmärtää rokottajan toiminnan rokotustilanteessa
- tuntee rokotuksilla ehkäistävät taudit
- ymmärtää rokottamisen hyödyt

Tutkinnon osa on luonnosversio lausuntokierrosta varten.

- tuntee erityyppisten rokotteiden erot ja merkityksen rokotusten suunnittelussa
- ymmärtää eri tavoin annettavien rokotteiden vaikutukset
- säilyttää, valmistelee ja käsittelee rokotteita asianmukaisesti
- valmistelee välineistön ja työympäristön rokottamista varten
- ohjaa asiakasta rokotukseen valmistautumisessa
- ymmärtää vastuunsa rokotustilanteessa
- käyttää näyttöön perustuvaa tietoa
- ennaltaehkäisee ja ennakoi työssään häirintää ja väkivallan uhkaa

Opiskelija kohtaa rokotettavan henkilön

Arvioinnin kohde

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- kohtaa asiakkaan arvostavasti
- tarkistaa asiakkaan henkilöllisyyden
- huomioi erilaisten asiakasryhmien rokottamisen erityispiirteet
- informoi ja ohjaa asiakasta rokotuksen tarkoituksesta, mahdollisista haittavaikutuksista ja jälkihoidosta
- kohtaa rokotuksiin epäröivästi suhtautuvan ja osaa keskustella hänen kanssaan
- toimii asiakaslähtöisesti asiakkaan kommunikaatitaitojen mukaisesti
- mukauttaa ilmaisuaan asiakkaan kommunikointitaitoja vastaavaksi
- huomioi asiakkaan yksilöllisyyden

Opiskelija toteuttaa rokotuksia omalla vastuualueellaan

Arvioinnin kohde

Hyväksytyt suorituksen kriteerit

- noudattaa ammattieettisiä periaatteita
- noudattaa lainsäädäntöä ja määräyksiä
- noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä rokotussuosituksia ja -ohjeistuksia
- tuntee kansallisen rokotusohjelman
- hallitsee lähihoitajan vastualueen mukaiset erilaiset rokotustekniikat
- tietää rokotteiden ja rokottamisen vasta-aiheet ja varotoimet
- toteuttaa rokotuksia oman vastualueen suunnitelman ja ohjeiden mukaisesti
- ohjaa asiakasta tarkoituksen mukaisesti rokotustilanteessa
- toimii rokotustilanteessa asiakaslähtöisesti
- varmistaa asiakkaan mukavuuden ja turvallisuuden toimenpiteen aikana
- toimii haastavissa asiakastilanteissa ammatillisesti
- seuraa asiakkaan vointia rokottamisen yhteydessä
- toimii ensiaputilanteissa työryhmän jäsenenä ja hälyttää lisäapua
- käyttää työyksikön asiakastietojärjestelmiä

Opiskelija antaa rokotteita turvallisesti ja laadukkaasti

Arvioinnin kohde

Hyväksytyn suorituksen kriteerit

- toimii asiakas- ja potilasturvallisesti
- noudattaa laatusuosituksia ja omavalvontasuunnitelmaa
- toimii työsuojelu- ja työturvallisuusohjeiden mukaisesti
- työskentelee hygieniavaatimusten ja aseptisten periaatteiden mukaisesti
- työskentelee ergonomisten periaatteiden mukaisesti
- työskentelee kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- saattaa rokotteen käyttövalmiiksi ohjeen mukaisesti
- toimii ohjeiden mukaan tuotevirhe-epäilyssä
- antaa oikean annoksen, oikealle henkilölle, oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan ja oikealla tekniikalla
- tuntee ihmisen anatomian ja fysiologian pistospaikkojen osalta
- osaa erottaa vakavan rokotusreaktion (anafylaksia) ja aloittaa sen ensihoidon
- tunnistaa muut välittömät rokotusreaktiot ja osaa hoitaa niitä
- suojaa asiakkaan tiedot ja varmistaa toimenpiteiden turvallisuuden asiakkaan yksityisyyden ja turvallisuuden takaamiseksi
- noudattaa salassapito-, tietosuojaja- ja tietoturvallisuusohjeita
- kirjaa rokotukset ja mahdolliset haittavaikutukset lainsäädännön ja työyksikön ohjeiden mukaan

Opiskelija arvioi ja kehittää rokotusprosessia

Arvioinnin kohde

Hyväksytyn suorituksen kriteerit

- arvioi rokotustoimintaa ja tekee kehittämisehdotuksia
- osallistuu vastuullisesti omavalvonnan toteutumiseen ja arviointiin
- toiminnallaan vaikuttaa rokotusten turvallisuuteen
- edistää tarkoituksenmukaista viestintää ja tiedottamista
- seuraa ja arvioi vastuualueensa tavoitteiden toteutumista valittujen mittareiden avulla
- osallistuu työyksikön tiimityöhön ja osaamisen kehittämiseen
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja kriittisesti
- hyödyntää aktiivisesti digitaalisia työvälineitä ja järjestelmiä edistäen niiden käyttöä työyhteisössä
- ottaa toiminnassaan huomioon ratkaisujen energiakulutuksen, kestävyys ja ympäristövaikutukset edistää kestävä kehitystä
- osoittaa ymmärtävänsä oman työn merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta
- arvioi omaa osaamistaan ja kehittää sitä

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla sosiaali- ja terveysalalla tai yrityksissä ja muilla palvelualoilla, joissa työskennellään rokottamistehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Lisäksi opiskelija suorittaa työelämän edellyttämät luvat ja pätevyudet, jotka ovat välttämättömiä ammattitaitovaatimuksissa edellytetyn osaamisen osoittamiseksi.

LUONNOS